A°. 1852. N°. 213.

Opregte Donderdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 9 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

FRANKFORT, 6 September.

[*Uit bijzondere berigten.*] Voor eenige dagen heeft een der alhier uitkomende dagbladen verzekerd, dat de Senaat wel denkelijk geenszins aan het verlangen van het Wetgevende Ligchaam zou voldoen, om aan die Vergadering de met de Bonds-vergadering gewisselde stukken en bescheiden, ten aanzien der bestaande Constitutie, medetedeelen. Indien, gelijk steeds wordt verzekerd en ook weinig wordt in twijfel getrokken, de Senaat tot het besluit is gekomen, om, in overeenstemming met het gevoelen der Bonds-vergadering, de wetten op de vertegenwoordiging en de verkiezing van de jaren 1848 en 1849, als in strijd met de algemeene Bonds-verordeningen, voor niet meer verbindende te verklaren, zal de Senaat geene gemeenschap meer met het genoemde Wetgevende Ligchaam kunnen hebben, en zal de laatstgemelde Vergadering ook welligt niet weder bijeenkomen.

Bij de wet op de gelijkstelling der burgerschaps-regten, van 1849, is ook aan de toenmalige opgezetenen binnen deze stad het burgerregt verleend. Het zal, bij eene afschaffing dezer wet, de vraag zijn, of deze lieden alsdan gelijk zullen worden gesteld met de Israëliten, aan welke het burgerregt bepaaldelijk weder zal worden ontnomen. Men meent dit te mogen in twijfel trekken.

De Hertogin-weduwe *van Orleans* schijnt haren terugkeer uit Zwitserland nog te hebben verschoven. H. K. H. is althans nog niet in deze stad aangekomen.

Men beweert, dat Z. M. de Koning van Zweden, uit Zwitserland terugkeerende, eene bijeenkomst heeft gehad met de Groothertogin *Stephanie* van Baden.

Onlangs hebben de hoofden van de zoogenaamde Gotha-partij eene bijeenkomst gehad, om zich te beramen over de houding, welke zij zouden willen aannemen, bij het geschil tusschen Oostenrijk en Pruissen, ter zake der handels-aangelegenheden. Het openlijk bekend maken van dit voornemen, waaruit men afleidt, dat deze lieden zich voorstellen, dat zij op dit oogenblik, door hun persoonlijk gevoelen deswegens te openbaren, nog eenig gewigt in de schaal zouden kunnen leggen, heeft aanleiding gegeven tot spotternij. Ofschoon dan ook Oostenrijk voorgeeft, te willen strijden onder de banier van een geheel en naauw vereenigd Duitschland, is het niet te vermoeden, dat de genoemde hoofden, bekend als de leiders der partij van de regering bij vertegenwoordiging, zich voor dien Staat en tegen Pruissen zullen verklaren.

VAN DEN RIJN, 7 September.

De berigten, welke men hier te lande uit Spanje heeft ontvangen, melden, dat de Regering voortgaat met in het bestuur des Lands te voorzien, zonder de Wetgevende Vergadering daarover te raadplegen, en dat het opvolgen van deze staatkunde daar geen bezwaar schijnt opteleveren. De heer *de Miraflores* heeft, naar men zegt, in der tijd de algeheele afschaffing van het vertegenwoordigend bewind aangeraden, maar den heer *Bravo Murillo* niet kunnen bewegen, om met hem daartoe medetewerken, en daaraan zou, volgens het algemeen gerucht, het besluit van den eerstgenoemden staatsman, om zich aan het hoogbestuur te onttrekken, zijn toeteschrijven.

Zoolang echter de Cortes bestaan, zullen zij eenmaal dienen te worden bijeengeroepen, al ware het alleen, om hunne goedkeuring te hechten aan hetgeen door de bewindslieden is verrigt. De heer *Murillo* vermeent, dat hij de meerderheid, zonder groot bezwaar, daartoe zal kunnen bewegen. In elk geval schijnt het Bewind der Koningin op de trouw en den bijstand der troepen te kunnen rekenen, en zal steeds voor eene behoorlijke bezetting der hoofdstad worden gezorgd. De nieuwe minister van Oorlog, de heer *Laza*, is geheel in den zin der behoudende partij gestemd. Tusschen hem en den heer *Murillo* was eenige tweespalt ontstaan, ter zake van den generaal *Narvaez*. De laatstgenoemde had verlof verzocht, om zich van Loja, waar hij zich onder toezigt bevond, naar Cadix te mogen begeven, en de heer *Murillo* had, tegen het gevoelen van den heer *Laza*, gemeend dit niet te mogen toestaan. Ten laatste heeft echter de minister *Murillo* toegegeven, en daarmede is dit struikelblok uit den weg geruimd.

Daar bestaat echter nog een ander bezwaar, 't welk verwikkeling kan baren, te weten: het al of niet aanhouden van het monopolie van het zout en den tabak, ten behoeve van den Staat. Velen verlangen de afschaffing van dit monopolie en vinden daarbij steun bij de Koningin. Zij wijzen daarbij op de aanzienlijke uitgaven, welke aan dit monopolie zijn verbonden, en op het leger van ambtenaren, 't welk het toezigt vordert, zonder echter eenen toenemenden sluikhandel te kunnen verhinderen; zij meenen, dat door eene matige belasting de Staat veel meer zoude worden gebaat. De ministers schijnen geenszins met dat gevoelen intestemmen, en te meenen, dat men zeer bezwaarlijk, met behulp eener nieuwe belasting, in het gemis van 186 mill. realen, welke de bedoelde monopolien laatstelijk hebben opgebragt, zou kunnen voorzien. Zij hebben een uitvoerig betoog daartegen ingediend, doch de Koningin niet kunnen bewegen, om de zaak daarbij te laten berusten. Op H^r. M^s. last is eene commissie benoemd, om de aangelegenheid grondig te onderzoeken. De bevolking verlangt de afschaffing der monopolien, inzonderheid van dat van den tabak, en ofschoon de heer *Murillo* zich aan het hoofd van de genoemde commissie bevindt, verwacht zij een gunstig gevolg van derzelver bemoeijingen.

— In brieven uit Rome, van het laatst der maand Augustus, wordt gemeld, dat daar geenszins in ernst wordt gedacht aan den aanleg van spoorwegen, welke die hoofdstad in meer dadelijk en geregeldelijk verband met andere gedeelten van Italie zouden stellen. Het mislukken van de daarvoor beraamde onderneming, vooral wat betreft den aanleg van een spoorweg van Rome naar Ancona, moet sommige Romeinen, en wel, onder anderen, de prinsen *Conti* en *Altieri*, die daarop uitgebreide speculatien hadden gebouwd, nogal in ongelegenheid hebben gebragt. Naar luid dezer brieven, zoude een der meest invloed hebbende kardinalen aan een zeer voornaam persoon hebben verzekerd, dat men thans in het Vaticaan meer dan ooit overtuigd is, dat de aanleg van dergelijke wegen voor Rome allezins ongeraden zoude zijn, vermits daardoor eene zoo groote menigte verdacht volk derwaarts zou kunnen komen, dat men driemalen meer agenten van politie, dan men thans moet bezoldigen, zou behoeven, om de bevolking behoorlijk te bewaken, en dat uit dien hoofde, even als onder het vorige Bewind, de bedoelde onderneming ook door den tegenwoordigen Paus wordt geweigerd.

Verder wordt uit Rome gemeld, dat, op last van den Paus, een gedeelte van het gesticht, bestemd voor personen, welke tot de r. k. eeredienst zijn overgegaan, aan de Piazza Scossi Cavalli, bepaaldelijk is ingerigt geworden voor de huisvesting van geestelijken, welke, behoord hebbende tot de Anglikaansche Kerk, zich tot dergelijken overgang bewogen hebben gevonden, en daardoor voor het oogenblik van middelen van onderhoud zijn verstoken geworden. Dergelijke personen zullen niet alleen in genoemd gesticht worden opgenomen, maar ook verpleegd en onderhouden, waarvan de kosten deels door den Paus, uit eigene middelen, deels door daartoe ingestelde Vereenigingen zullen worden gedragen. Zoo gemeld wordt zijn tot dusverre dertien personen in dit gesticht geplaatst. — Verder wordt gemeld, dat, op bevel des Pauzen, in dat gedeelte der hoofdstad, 't welk aan de overzijde van den Tiber gelegen is, eene inrigting voor de huisvesting en verbetering van ligtvaardige vrouwen en meisjes is geopend, en dat dit gesticht dezer dagen met 600 dergelijke personen is bevolkt geworden.

PARIJS, 6 September.

Men houdt zich hier nog steeds bezig met den aanstaanden togt des Voorzitters naar de zuidelijke departementen. Men verneemt, dat de minister *Fould* Parijs niet zal verlaten, gedurende de afwezigheid van Prins *Lodewijk Napoleon*, en dat slechts één lid van het Kabinet, de generaal *Saint-Arnaud*, den Voorzitter bestendig zal vergezellen. De overige ministers zullen waarschijnlijk elkander vervangen bij den Prins.

Over het algemeen schijnt er weinig of niets omtegaan in de hoogere diplomatieke kringen. Tot dus ver blijkt het niet, dat reeds aanstalten worden gemaakt voor de verkiezing van leden der Wetgevende Kamer, die op den 26sten aanstaande is vastgesteld, ter vervanging van de heeren *de Morny*, *Cavaignac*, *Hénon*, *Carnot* en *Renouard de Bussières*. Deze zaak boezemt blijkbaar noch aan de Regering, noch aan de bevolking, eenige belangstelling in. Het wordt niet ten onregte als eene zonderlinge omstandigheid aangemerkt, dat de Voorzitter met vele voorname staatslieden de departementen zal bezoeken, terwijl hier en elders de verkiezingen plaats hebben. De algemeene aandacht zal uit den aard der zaak zeer sterk gevestigd zijn op de gebeurtenissen, welke in de steden en gemeenten, die door den Voorzitter worden bezocht, zullen voorvallen, en uit dien hoofde kan men het als nagenoeg zeker aanmerken, dat er weinig of geen acht zal worden geslagen op het werk der verkiezingen.

— Onlangs is door een der voornaamste dagbladen dezer hoofdstad medegedeeld, dat de fransche gezant bij de Bonds-vergadering, de heer *de Tallenay*, eene nota bij dat Staats-ligchaam had ingediend, waarin hij zich ernstig beklaagde over de aanvallen en beleedigingen, aan welke de Prins-Voorzitter der Republiek gedurig van de zijde der duitsche dagbladen was blootgesteld. Thans verneemt men, dat deze opgaaf niet geheel met de waarheid overeenkomstig is: dat de genoemde gezant zich alleen heeft beklaagd bij den Senaat van de stad Frankfort over de buitensporige taal, welke dikwijls wordt gevoerd door een of meer in die stad uitkomende duitsche dagbladen.

Men meent hier met zekerheid te weten, dat het eerste berigt in Duitschland een vrij diepen indruk heeft teweeggebragt. Hier worden weinige duitsche bladen gelezen; doch over het algemeen is men vrij wel bekend met den geest, in welken de voornaamste der organen worden geschreven. Hier ter stede meenen velen, dat de door duitsche dagbladschrijvers gevoerde taal moet worden aangemerkt als een blijk van de vijandige gezindheid der noordsche mogendheden ten aanzien van Frankrijk. Anderen beweren daarentegen, dat men die taal slechts moet aanmerken als de uitdrukking der persoonlijke gevoelens van de dagbladschrijvers. Men schijnt echter te hebben gedacht, dat de ultra-Bonapartisten er in waren geslaagd om den Prins-Voorzitter tegen de duitsche dagbladpers intenemen, en uit dien hoofde heeft het eerste berigt hier en elders nogal ingang gevonden.

De minister van Politie geeft steeds zeer gestrenge bevelen, om te zorgen, dat elk buitenlandsch dagblad, 't welk iets ongunstigs mededeelt omtrent hetgeen hier te lande door of van wege de Regering geschiedt, aan de grenzen, of op de post, in beslag worde genomen. Het aantal der ambtenaren, welke belast zijn met het dagelijks doorlezen der buitenlandsche dagbladen, is steeds zeer groot.

Eenige opspraak verwekt een vertoog van den bekenden staatkundigen schrijver *Granier de Cassagnac*, die zich heden in een der voornaamste hier uitkomende dagbladen ernstig beklaagt over de nadeelen, welke een noodwendig gevolg zijn van de vrijheid der drukpers. De tegenstanders van den heer *Granier de Cassagnac* merken op, dat uit hetgeen door hem wordt aangevoerd, blijkt, dat alleen diegenen, welke van zijn gevoelen zijn, vrijheid moeten hebben om hunne denkbeelden onder de volksmenigte te brengen, doch dat aan de andersdenkenden het stilzwijgen moet worden opgelegd.

Onder de zonderlinge stellingen, welke ditmaal door den heer *Granier de Cassagnac* worden toegelicht en volgehouden, behoort, dat noch de letterkunde, noch de kunsten en wetenschappen kunnen bloeijen, wanneer de drukpers vrij is. Ten bewijze der gegrondheid van deze stelling, beroept hij zich op het tijdperk van 1788 tot het Consulaat, in 't welk, volgens hem, geen enkel belangrijk werk in 't licht is verschenen. — Van eene orleanistische zijde wordt aangemerkt, dat de vrijheid van de drukpers in beginsel erkend is geweest en op de breedste schaal toegepast, zoowel onder de Restauratie, als onder de Monarchie van Julij; — dat letteren, kunsten en wetenschappen zich gedurende deze beide tijdperken op eene merkwaardige wijze hebben ontwikkeld, en dat deze omstandigheid alleen reeds genoegzaam is, om de ongegrondheid van het beweren des heeren *Granier de Casagnac* ten volle te doen uitkomen.

— Steeds worden besluiten van gemeente-besturen bekend gemaakt, waarbij onbeperkte kredieten worden verleend, om den Prins-Voorzitter op zijnen aanstaanden togt op eene gepaste wijze te ontvangen. Te Lyon is de te besteden som aangewezen en bepaald op 60,000 fr. Aldaar zal, tijdens het verblijf des Voorzitters, het groote ruiter-standbeeld des Keizers worden ingewijd. Verder zal eene algemeene revue over de troepen plaats hebben; en in den schouwburg zal een prachtig bal worden gegeven, en eindelijk worden laatstelijk reeds aanstalten gemaakt om de geheele stad luisterrijk te illumineren.

De door de Algemeene-Raden uitgebragte adressen en wenschen zijn door de Bonapartisten met het grootste welgevallen vernomen geworden. Bij een nader onderzoek van de door die staats-ligchamen gebezigde uitdrukkingen, blijkt het, dat slechts in één departement, namelijk dat van de Gard, de Raad zich minder gunstig voor de Regering heeft verklaard. De door dien Raad gebezigde bewoordingen zijn wel is waar beleefd, doch in vergelijking met hetgeen elders is geschied, buitengemeen koel. In het adres komt onder anderen voor, dat het *gezag* thans met eene genoegzame *magt* bekleed is en *'s lands regten en vrijheden kan waarborgen.*

— De bekende vredes-apostel *Elihu Burrit*, een der warmste en ijverigste voorstanders van het Congres van den vrede, is hier ter stede aangekomen en heeft eene menigte brieven en adressen medegebragt, welke door vele groote steden in Engeland aan Frankrijk en de bewindslieden van dit land zijn gerigt. Onder die adressen is een van de stad Londen, 't welk onderteekend is door vele leden van het Parlement, de secretarissen van eenige geleerde genootschappen en meer dan 1500 aanzienlijke burgers dier hoofdstad. Verder brengt de heer *E. Burrit* een adres over van de stad Edimburg, onderteekend door den lord-mayor en een groot aantal overheids-personen; verder van de steden Glasgow, Dublin en een aantal andere, ten getale van meer dan veertig. Al deze adressen zijn door personen, tot alle klassen der maatschappij behoorende, onderteekend. In de meeste derzelve wordt aangedrongen op het naauwer toehalen en versterken der banden, welke Engeland en Frankrijk vereenigen; — geprotesteerd tegen de hatelijke wijze, waarop dikwerf de dagbladen der beide landen zich over de staatkundige aangelegenheden uitlaten, en de bevolking aangespoord om toch geen gewigt te hechten aan de meest altijd met bijoogmerken en in het belang van bijzondere personen geschrevene dagblad-vertoogen.

— De laatste berigten uit Spanje houden in, dat de algemeene aandacht daar te lande meer en meer gevestigd wordt op de spoorweg-ondernemingen, en dat over het algemeen, doch vooral in de hoofdstad Madrid, eene groote geestdrift wordt waargenomen om aan deze en dergelijke ondernemingen deeltenemen. Niet alleen worden, naar men meldt, in Spanje thans spoorwegen ontworpen, maar ook werkelijk aangelegd. De ijzerbaan van Madrid naar Almanza en Ciudad-Real, over Aranjuez, zal zeer stellig tot stand worden gebragt. Eene compagnieschap, die over krachtige middelen kan beschikken, heeft zich aangeboden om concessie te erlangen voor den spoorweg van Sevilie naar Madrid, en reeds wordt er gesproken over de voortzetting der Almanza-ijzerbaan naar de Middellandsche-zee. Een koninklijk besluit, 't welk den 26sten Augustus is uitgevaardigd, houdt in, dat die spoorweg-linie, indien het noodig mogt worden bevonden, zal worden verlengd, en dat de kosten door den Staat zullen worden gedragen.

Aangaande het aanleggen van spoorwegen, leest men in het dagblad *le Constitutionnel*, dat thans allerwegen in Europa eene merkwaardige zucht, om dergelijke middelen van vervoer en gemeenschap aanteleggen, wordt bespeurd, en dat zelfs de kleine Staten en gewesten, welker geldelijke omstandigheden te bekrompen zijn om alleen zoodanige werken te doen uitvoeren, zich vereenigen, ten einde aan de compagnieschappen van de ondernemers de vereischte waarborgen te verschaffen.

Thans worden ook, naar luid van dat dagblad, in Moldavie en Wallachije spoorwegen aangelegd. De spoorregels zullen daar niet van ijzer, maar van hout, worden vervaardigd, en de wagentreinen worden bewogen, niet door stoomkracht, maar door paarden. Reeds zijn fransche ingenieurs door de Regeringen dier landen aangevraagd, welke belast zullen worden met het bestuur dezer werkzaamheden van eenen zoo geheel nieuwen aard.

Onlangs is medegedeeld, dat het vooruitzigt, dat ook Italie weldra spoorwegen zou bezitten, minder gunstig was. De schrijvers van den *Constitutionnel* geven dit geenszins toe. Volgens hen, is het zeker, dat de kleinere Staten van Italie zich willen aansluiten aan de ijzerbanen in Oostenrijksch-Lombardije, en onderling eene overeenkomst hebben aangegaan, waarvan het doel is de aanleg eener ijzerbaan, die de oostenrijksche, lombardijsche en toscaansche spoorwegen zal vereenigen. Aan die overeenkomst hebben deelgenomen de romeinsche, oostenrijksche en toscaansche Regeringen, mitsgaders die van Parma en Modena. Eene compagnieschap zal belast worden met het maken der ijzerbaan, welke van Piacenza zal uitgaan en over Parma naar de stad Reggio worden gelegd. Van de andere zijde zal de linie beginnen bij Mantua en in verband worden gebragt met den spoorweg te Reggio, welke laatste stad alzoo het middenpunt zal zijn. De spoorweg zal de steden Modena en Bologna aandoen en bij Pistoja door het Appenijnsche-gebergte worden gelegd. Aan de andere zijde dezer bergen zal de linie in verband worden gebragt met de toscaansche ijzerbanen, en deze laatste weder met die in de Pausselijke Staten.

Door dien weg zullen de voornaamste italiaansche steden regtstreeks met elkander in gemeenschap worden gesteld, en volgens de schrijvers van den *Constitutionnel*, zullen de betrekkingen tusschen de italiaansche zeehavens en de fransche havens aan de Middellandsche-zee eene uitbreiding ontvangen, die niet anders dan in het voordeel kan zijn der stoomboot-ondernemingen, welke tusschen Marseille en de kust van Italie bestaan.

LONDEN, 6 September ('s avonds).

Met het stoomschip *Africa* zijn gisteren berigten uit Nieuw-York van 25 Augustus te Liverpool, en met de *Medway* de West-indische brievenmaal (St. Thomas 17 Augustus) te Southampton aangebragt. Het eerstgenoemde vaartuig heeft 650,000 dollars in specie aan boord; het tweede 1,163,736 doll., waarvan 74,000 uit Mexico voor rentebetaling.

Het staatkundige nieuws uit de Ver.-Staten betreft voornamelijk het geschil over de Lobos-eilanden, en luidt daaromtrent gunstiger. De staats-secretaris *Webster* heeft namelijk een uitvoerigen, door de dagbladen bekend gemaakten brief over die zaak geschreven aan den Senator *de Osma*, en daarin een minder stelligen toon, dan vroeger, omtrent de regten der Ver.-Staten op die eilanden gevoerd. Hij verklaart, dat de zaak nader onderzocht behoort te worden, en dat intusschen van den kant der Ver.-Staten maatregelen genomen zijn, om eene botsing te verhinderen tusschen de scheepsmagt van Peru en het n. americaansche oorlogschip, dat afgezonden is om de vaartuigen te beschermen, die bij de genoemde eilanden guano wenschen inteladen. — Met betrekking tot het geschil over de visscherij wordt gemeld, dat men vreesde, dat de zending van den n.-americaanschen schout-bij-nacht *Perry*, welke ten doel had om met den bevelhebber der britsche scheepsmagt in de wateren van de britsche bezittingen een vergelijk te treffen, niet zou gelukken. — Door ons gouvernement is aan dat der Ver.-Staten een voorstel gedaan, om onderhandelingen te openen over een verdrag tot wederkeerige bescherming van het eigendoms-regt op letterkundige werken, en dit voorstel is door den President *Fillmore* gereedelijk aangenomen.

In het Huis der Vertegenwoordigers te Washington is het den 24sten Augustus tot eene heftige woordenwisseling tusschen eenige leden gekomen, over de persoonlijke hoedanigheden van twee der candidaten voor het Presidentschap, de heeren *Scott* en *Pierce*. Men is op 't punt geweest van in de vergadering handgemeen te worden; dit is verhoed; maar volgens de laatste mededeeling verwachtte men tweegevechten tusschen verscheiden leden.

De zitting van het Parlement van Canada is den 19den Augustus te Quebec geopend. In de bij die gelegenheid gehoudene aanspraak heeft de gouverneur verklaard, dat de kolonie in een bloeijenden toestand verkeert, en uit hoofde van het toenemen der bevolking, eene vermeerdering van het getal der vertegenwoordigers als billijk voorgedragen.

Van Jamaica (11 Augustus) luiden de tijdingen, gelijk vroeger, zeer ongunstig. Dat eiland wordt bij voortduring door ziekten geteisterd; de landbouw en de handel blijven in hooge mate kwijnende, en in den laatsten tijd hebben vele streken op nieuw door eene brandende hitte geleden. — Van de overige eilanden, en ook uit Britsch-Guiana, zijn de berigten gunstiger.

In Mexico heerscht bij voortduring groote verwarring en regeringloosheid. — In de laatste brieven wordt weder bij geruchte gesproken van eene verlaging van het handels-tarief, waartoe het gouvernement, zonder magtiging der wetgevende vergadering, zou overgaan.

— De turksche leening is heden op onze beurs 5¼ à ¾ boven pari verhandeld.

BRUSSEL, 7 September.

Ten Hove is weinig belangrijks voorgevallen. De bijzondere secretaris des Konings, de heer *Conway*, is naar het kasteel van Ardennes vertrokken, en dit doet veronderstellen, dat de Koning zich spoedig derwaarts zal begeven, om het vermaak der jagt te genieten. Het is echter niet vermoedelijk, dat dit vertrek zal plaats hebben, alvorens de *Moniteur* zal hebben aangekondigd, hoe het met het ministerie gelegen is. Het zeggen is, dat al de tegenwoordige bewindslieden in functie zullen blijven, behalve de heeren *Frère* en *Tesch*; — de eerste, omdat hij dit niet begeert; de andere, omdat de staat zijner gezondheid hem dit bepaaldelijk verbiedt, en dat het grootste bezwaar hierin bestaat, op welke wijze zulks op eene gevoegelijke wijze zal worden verkondigd.

De oudste der staats-ministers, en die nog altijd bij zijne partij veel invloed schijnt te hebben behouden, de heer *Devaux*, is, op verzoek van den heer *Rogier*, herwaarts gekomen, om over het aanblijven of wijzigen van het tegenwoordige ministerie te worden geraadpleegd. Deze moet dadelijk hebben verklaard, dat men niet verder bij den heer *Frère* moet aandringen op het intrekken van zijn besluit, om uit zijne ministeriële betrekking te worden ontslagen, omdat men, zonder van de dusgenaamde vrijzinnige hoofdbeginselen aftewijken, toch eenige toegeeflijkheid behoort te betoonen, en de overweging der belangrijke vraagstukken over onderwijs en armwezen tot een meer geschikt tijdperk uitstellen. De heer *Rogier* is, naar men zegt, niet ongenegen om dien raad optevolgen, en ook bereid om zich een tijdlang met de aangelegenheden van het departement van Justitie te belasten; maar hij is niet gezind om, met dat der Binnenlandsche Zaken, ook het bestuur der geldmiddelen, alware het dan ook slechts voor een bepaalden tijd, te aanvaarden. Men spreekt nu van den heer *Quoilin*, als van den vermoedelijken tijdelijken opvolger van den heer *Frère*: maar ook deze persoon, die, als secretaris-generaal van het departement van Financien, blijken van administrative bekwaamheden heeft gegeven, is welligt minder geschikt, om als kundig en welsprekend staatsman optetreden, en een dergelijken kan de heer *Rogier* voor het oogenblik niet ontberen.

De overeenkomst met Frankrijk baart nog moeite. De boekdrukkers en hunne werklieden gaan voort met het onderteekenen van protesten en petitien, ten einde de ratificatie van dit tractaat te beletten. Sommige dezer protesten grenzen aan het belagchelijke. In een dezer stukken wordt beweerd, dat men, indien Frankrijk zich gebelgd mogt betoonen, over de weigering der vereischte goedkeuring, men deze mogendheid veilig gewapenderhand zou kunnen te keer gaan, als verzekerd van bijstand van naburige volken.

'S GRAVENHAGE, 7 September.

Bij besluit van 6 September, heeft Z. M. aan jhr. *H. M. C. Clifford*, hoogstdeszelfs hofmaarschalk, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de versierselen der ridderorde van den H. Stanislaus, 2de klasse, hem door Z. M. den Keizer van Rusland geschonken.

— Bij besluit van 28 Augustus heeft Z. M.: eervol ontslagen, op zijn verzoek, *G. J. de Feijfer*, als burgemeester van Dokkum; ingetrokken de bij besluit van 8 April gedane benoemingen van *P. Ponjée* tot burgemeester van Wanssum, en van *L. Peters* tot burgemeester van Horn; benoemd tot burgemeester van Wanssum *C.* baron *Weichs de Wenne*, en tot burgemeester van Horn *J. M. Peters*.

'S GRAVENHAGE, 8 September.

In de bijeenkomst van de Eerste-Kamer der Staten-generaal van heden zijn ontvangen brieven van sommige leden, kennis gevende van de redenen, door welke zij verhinderd worden, ter vergadering tegenwoordig te zijn, en een brief van den heer *van Meurs*, bij welken hij der Vergadering zijn besluit kenbaar maakt, om afstand te doen van zijn lidmaatschap, met dankbetuiging voor de van de zijde des voorzitters en der leden door hem ondervonden blijken van welwillendheid. — De Vergadering heeft besloten, om den inhoud van dezen laatsten brief aan den minister van Binnenlandsche Zaken mede te deelen.

Van wege Z. M. den Koning zijn aan de Vergadering toegezonden de besluiten, houdende het ontslag van de heeren *v. Rosenthal* en *v. Spengler*, als ministers van Justitie en van Oorlog; — de benoeming van de heeren *Strens* en *Forstner v. Dambenoy* als zoodanig, en de opdragt van de zaken der Hervormde Eeredienst enz. aan den minister van Financien, den heer *v. Bossé*.

Van wege Z. M. den Koning zijn verder medegedeeld de koninklijke besluiten, houdende bekrachtiging der door beide de Kamers goedgekeurde voordragten van wet, en verder afschriften van de geslotene overeenkomsten, betreffende de beplanting van de oevers der Maas, en het verband met Belgie, door middel van een spoorweg.

Verder zijn ingekomen adressen, betreffende de voordragt op de gouden en zilveren werken, en de te verleenen subsidien aan behoeftige gemeenten.

Van de zijde der Tweede-Kamer zijn ingezonden de door dezelve goedgekeurde voordragten, betreffende 1° de betaling van het achterstallige aandeel van Nederland in de russische schuld; 2° den waarborg der gouden en zilveren werken, 3° de ontheffingen ter zake van de directe belastingen in Limburg; 4° de toepassing van het tarief op het *Eau de Carmes*; 5° de onteigening van percelen in Groningen; 6° de tegemoetkoming van de zijde der provincie aan behoeftige gemeenten en 7° negen en twintig wetten ter verleening van naturalisatie.

Al deze ontwerpen zijn tot nader onderzoek naar de Afdeelingen verzonden, zoo als die heden zijn zamengesteld geworden, en daarop is de Vergadering gescheiden.

HAARLEM, 8 September.

Bij de dezer dagen in den Gemeente-raad dezer stad ingediende begrooting voor de dienst van het jaar 1853, wordt voorgesteld, om de stedelijke belasting op het geslagt van schapen en varkens afteschaffen. Deze afschaffing zou op de raming van de opbrengst der stedelijke middelen eene vermindering teweegbrengen van *ƒ* 15,000.

Uit Assen wordt gemeld, dat daar en in de omstreken niet alleen valsche 25-cents-stukjes in omloop zijn, maar dat ook een valsche gulden en een valsche halve-gulden ontvangen zijn.

— Den 5den dezer, 's namiddags, is de bliksem in het torentje van de kerk der hervormde gemeente te Engelen (bij 's Hertogenbosch) ingeslagen; hij wierp vervolgens eenige pijpen uit het orgel en den op den lessenaar liggenden bijbel midden in de kerk, en baande zich verder een uitweg door den muur.

— In den namiddag van zondag jl. heeft ook boven de stad Goes en omstreken een ongewoon hevig onweder gewoed. De bliksem is daar in een huis in de voorstad, alsmede in eenige boomen, ingeslagen. Ook is hij digt bij een met verscheidene personen van het Wolfaartsdijksche-veer naar de stad terugkeerend rijtuig neergeschoten, zoodat de passagiers een schroeijenden en verdoovenden invloed daarvan ondervonden en de koetsier achterovergeworpen werd. De paarden zijn door een der reizigers gelukkig bedwongen.

— De *Utrechtsche-Cour.* meldt: „Heden namiddag (6 Sept.) hadden wij alhier een zwaar onweder, vergezeld van veel regen en ijsstukken. Te 2 ure teekende geen der meteorologische instrumenten op het Observatorium alhier eenige bijzonderheid aan; alleen was de afwijking van den magneetnaald veel minder dan de vorige dagen op hetzelfde uur. Te 3 ure 40 min. kondigde zich echter door een aanhoudend rollen des donders in het oost-zuidoosten eene bui aan, die, naar het noorden gaande, de stad naderde. Even na 4 ure begon het regen groote droppels te regenen; te 4¼ ure vielen er met den regen stukken ijs van eene lensvormige gedaante, die van 6 tot 10 nederl. strepen in derzelver grootste middellijn hadden. Uitwendig waren zij met eene losse helder doorschijnende ijskorst omkleed, door welke men eene witte ondoorschijnende kern kon zien, die bijna de grootte eener gewone erwt had. Gelukkig was er slechts weinig wind, anders had dierdoor aan glasruiten eene groote schade kunnen worden aangerigt. Bij afwisseling vielen er donderslagen, somtijds van verschillende kanten van den horizon. De wind, die te 2 ure zuidoost was, werd achtereenvolgens oost, noord en noordwest. Kort vóór 5 ure was de regen zeer sterk, zoodat dezelve te 5 ure reeds ter hoogte van 14,6 strepen gevallen was. Van ongelukken door den bliksem in de stad veroorzaakt hebben wij niets vernomen. Ook verdient het opmerking, dat de temperatuur na de verschillende onweersbuijen van den laatsten tijd zoo weinig is gedaald."

— Uit Zeeland wordt gemeld, dat bij de vergravingen, die door de Ooster-Schelde-maatschappij te Hansweerd, onder de gemeente Kruiningen, zijn aangevangen, — zoo als gewoonlijk bij dergelijke werken in die en in de naburige provincien, — op eene diepte van twee en meer ellen onder den tegenwoordigen bovengrond merkwaardige overblijfselen van een vroeger leven gevonden worden, zoo als: boomstammen, die blijkbaar door eene ontzettende kracht van hunne oostwaarts neergeworpene toppen beroofd zijn; dieren-koppen, die nog vrij gaaf zijn; enz. Deze en andere verschijnselen duiden aan, dat daar ontzettende overstroomingen hebben plaats gehad, en wel, naar men gist, in de vijfde eeuw onzer jaartelling; de in de derrie-lagen gevondene boomstronken althans zouden, naar de meening van den berigtgever (in de *Goessche Cour.*) behooren tot den tijd der standbeelden, gelofte-steenen, enz., welke vroeger op het strand van Domburg, insgelijks in de derrie, aangetroffen zijn.

— In den avond van Maandag den 6den September is de Liedertafel *Oefening en Uitspanning*, welke bij den wedstrijd van den 4den dezer te Amsterdam den eersten prijs heeft behaald, te 's Hertogenbosch teruggekeerd en op de meest luisterrijke wijze ingehaald door een detachement infanterie; de horenmuziek van het 4de reg. infanterie, mitsgaders andere te 's Bosch bestaande muziek-vereenigingen; de handboog-schutterijen; de buks-schutterijen; de muziek der stedelijke schutterij; den Liedertafel *Erato*; de stedelijke regering van 's Bosch, de commissie tot ontvangst van den zegevierenden Liedertafel, en de honoraire leden dezer laatste vereeniging. Te Orthen werd de Liedertafel *Oefening en Uitspanning* door deze verschillende commissien en vereenigingen opgewacht en plegtstatig toegesproken, onder andere door den generaal *van Poolsum Booy* en den burgemeester der stad.

Onder het gejuich eener overgroote menigte, is de stoet de stad binnengetrokken. Vele huizen waren geïllumineerd en er werden vuurwerken afgestoken. Op het stadhuis is aan de leden van den Liedertafel de eerewijn aangeboden, waarna deze laatsten zich hebben vereenigd in het gewone locaal der vereeniging, 't welk luisterrijk was verlicht.

De raadsvergadering, welke op maandag avond bepaald was, is ter zake van het feest, tot vrijdag avond aanstaande uitgesteld geworden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 8 September. Den 7den dezer in Texel binnengekomen: *Christina Jantina*, Dood, St. Petersburg; *Catharina*, Drok, *Annegina Jantina*, Drok, beiden van Koningsbergen; *Hannah Christensen*, Andersen, *Tvendestrand*, Andersen, *Haabets Anker*, Andersen, *Penelope*, Hagensen, alle 4 van Drammen; en uitgezeild: *Bordeaux*, Wortelboer, Bordeaux; *Echo*, Bonder, Nantes; *Tvende Brödre*, Erichsen, *Etiena*, de Jonge, *Sea Serpent*, Andersen, alle 3 naar Londen; *Hioma*, Klidt, Liverpool; *Amphitrite*, Christensen, Drammen. Wind o. z. o. - z.

Den 7den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Ivanhoe*, Leith; *Jonge Jacobus*, van Rijn, *Anna Agatha*, Klingen, beiden van Archangel; *Olette*, Möller, Riga; en uitgezeild: *Maria Johanna*, van der Gaauw, Lissabon; de stoomb. *Batavier*, Londen.

Den 7den dezer in [illegible], Duinkerken. Gisteren nog: *Louise*, Holt, Koningsbergen; en uitgezeild: *Hermoder*, Jensen, Hartlepool; *Albertina*, Potjewijd, Memel. Wind o.

MAASSLUIS, 7 September. Het schip *drie Johanna's*, naar Newcastle, is bij de Pan geankerd. Wind n.

Den 5den Aug. te St. Thomas binnengekomen: *Zeester*, Nenneboog, Amsterdam.

Den 4den dezer te Falmouth binnengekomen: *Dolphijn*, Brandligt, Taganrog.

Gepraaid: 27 Julij, op 16° 17′ n. b. en 25° 25′ w. l., *Abel Tasman*, Hensing, Rotterdam naar Batavia; 29 Aug., op 59° 37′ n. b. en 1° 45′ w. l., *Delta*, Kunst, Dordrecht naar Batavia.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

8 *September* 1852. — 4½ *ure*.

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	64½	⅝	—
„ „	3	„	77½	11/16	—
„ „	4	„	96⅝	¾	—
Amortisatie-Syndicaat	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	„	125	—	—
Oost-Indische Leening	4	„	96¾	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. „ „	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	„	101¾	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	„	72⅝	11/16	—
„	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5	„	109	⅛	109
„ „ 1828/1829	5	„	107⅝	—	—
Certificat. „ 1831/1833	5	„	98¾	⅞	—
„ „ 1840	4	„	91⅝	—	—
„ bij Stieglitz	4	„	91⅛	3/16	—
„ „ „ N.	4	„	90 15/16	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	„	—	—	—
Certific. van „	6	„	72¾	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	160	—	—
Obligatiën	4	pct.	86⅛	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	23⅛	¼	—
„	3	„	49 13/16	⅞	—
„ Binnenl.	3	„	45	1/16	—
Passiven			—	—	—
Bew. Coupon			2 15/16	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	85½	—	—
„ „ „	4	„	—	—	—
„ Metalliek	5	„	77½	⅝	—
„ „ N.	5	„	90½	⅝	90 9/16
„ „	2½	„	40 5/16	¼	—
BELGIE, Certificaten	2½	„	—	—	—
Rothschild	2½	„	52⅜	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	100⅞	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	43¼	½	—
„	4	„	39 13/16	40	39 13/16
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	5	„	101⅛	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	3¼	„	43	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	„	23⅛	9/16	—
MEXICO, Oblig. 1837 £ 100	3	„	26 11/16	¾	26 11/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4½	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104⅞. Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 90. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90 7/16. Denemarken obl. Londen 5 pc. 105½. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 5 1/16 à 5/16. Brazilie geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 100⅝. Sardinie 5 pc. 94¼. Columbia Equador 4 3/16 à ¼. Venezuela obl. uitgest. 16⅝ à 17. Grenada obl. uitgest. 12 7/16 à ½. Louisiana 5 pc. 102. De 2½ pc. Met. 1851 39 15/16 à 40 1/16. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden tot iets hoogere prijzen gevraagd. De belgische waren onveranderd; de fransche gezocht; de spaansche, portugesche en russische prijshoudend; de oostenrijksche vaster; de Venezuela's, zoo werkelijke, als uitgestelde tot aanmerkelagere prijzen te verkrijgen.

FRANKFORT, 6 September. Metall. 5 pc. 80⅝. Spanje 3 pc. 45 5/16.

LONDEN, 6 September. De 3 pc. gecons. resc. 100 à ⅛. Mexico 25⅛ à ⅜. Venezuela 41½ à 45½. Grenada 23¼ à 24. Peru 103 à 104. Spanje 1 pc. 23 à ⅛. 4 pc. Portugal 38 à 39. Turkije 6 pc. à 5¾ premie.

PARIJS, 6 September. De 3 pc. renten 77 fr. 45; 4½ pc. 105 fr. 85. Spanje 3 pc. binnenl. 44½.

ANTWERPEN, 7 September. Belgie 2½ pc. 55⅞. Spanje 1 pc. 22⅞.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 8 September. *Tarwe* en *Rogge* weinig in omgegaan. — Van *Tarwe* verkocht: 125, 127, 130 ℔ b. Pools. *f* 308, *f* 312, *f* 325, *f* 328; 125 ℔ dito *f* 314: 131 ℔ Pommer *f* 272; 127 ℔ Mecklenb. *f* 252; 130 ℔ b. Pool. *f* 300, (*laat beurs*) bij partij in cons. dat merkelijk lager is. — Van *Rogge*; 122 ℔ Pruiss. *f* 192; 121 ℔ dito *f* 193; 122 ℔ Odessa *f* 182; 117 ℔ gedr. *f* 175. — *Garst* flaauw; 117 ℔ n. Deens. *f* 170. — *Haver* zonder handel. — *Koolzaad* hooger; op 9 vat, Sept. *f* 321; Oct. *f* 327; Nov. *f* 330; April *f* 345; Sept. 1853 *f* 348.

AMSTERDAM, 8 September. *Raapolie* in een doen; ord. cond. *f* 31¾; vliegend *f* 30¾ à *f* 31; op levering nagenoeg onveranderd; p° Oct. *f* 30¾ à *f* 31; p° Nov. *f* 31¾; p° Dec. *f* 32¼ à *f* 32½; p° Mei 1853 *f* 33¼ à 33½. *Lijnolie* ord. cond. *f* 32; vliegend *f* 30¾ à *f* 31. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39.

NIJMEGEN, 7 September. Alhier was de middelprijs ter markt, van gisteren: van de 435 verkochte mudden Inl. *tarwe* per mud *f* 9,15; van de 155 mudden Hoogl. dito *f* 9,86; van de 432 verkochte mudden *rogge* *f* 6,89; van de *gerst* was de hoogste prijs *f* 5 en de laagste *f* 4,60; van de *boekweit* de hoogste prijs *f* 6,30 en de laagste *f* 5,70; van de *haver* de hoogste prijs *f* 3,25 en de laagste *f* 2,25; van de *graauwe erwten* was de prijs *f* 9,75. Van de *aardappelen* was de hoogste prijs *f* 1,90 en de laagste *f* 1,50.

*** Met hartelijke dankzegging wordt, namens den ambtenaar der belastingen te Beek, onder Zeddam, bij deze berigt, dat sedert 7 Aug. ll. nog voor hem ingekomen is, bij ds. *W. Immink*, te Doesborgh: van J. v. St., postm. Heerde, een coupon 2½ pc., n°. 38398, ad *f* 12,37½; van W. L., postm. Haarlem, een coupon 4 pc., n°. 342, ad *f* 1,98, en van mej. J. *f* 5; en bij den ondergeteekende: van Sp. 50 c.; van B. B. een coupon 2½ pc., n°. 4930, ad *f* 1,23½, en van N. N. *f* 1.

Zeddam, 5 *Sept.* 1852. W. A. IMMINK, Predt.

*** Voor de gemeente te Weert is verder ontvangen met dankzegging en aanbeveling: van N. N. uit Vriesland *f* 10; postm. Rotterdam *f* 10; A. Z. Amsterdam *f* 10; A. t. H. *f* 6,18½; N. N. N. *f* 1,23½; L. L. J. T., postm. Haarlem, *f* 10; door ds. *Roscam Abbing*, van den kerkeraad te Chaam, *f* 4,45½; van een B.·. V.·. te H. *f* 10; van H. v. D. te W. *f* 3,96; B. A. H. & J. C. H., geb. v. H. te 's B. *f* 24,75; mevr. de wed. v. H. te H. B. *f* 24,75; A. H. te H. B. *f* 2,47½; van K. S. Cleve *f* 14,85; van dr. *J. H. Suringar* te Maastricht in het kerkzakje *f* 5; van R. v. S., postm. Leiden *f* 10. Geheele ontv. *f* 194,10½. BEGEMANN,

Roermond, den 6den Sept. 1852. Predt.

Schouwburg buiten de Houtbarrière te Haarlem.

Met toestemming van het Edel-Achtbaar Bestuur dezer Stad.

Op heden **Donderdag den 9den September 1852**

Groote laatste Voorstelling.

Tot *Zekere sluiting* zullen tot *afscheid* **12 der uitgezochtste TABLEAUX in 2 Afdeelingen** gegeven worden. Eene Voorstelling die in den Doelen te Rotterdam twee avonden achtereen met den grootste bijval is bekroond geworden, terwijl de Directie alles zal aanwenden om het geëerde publiek eenen genotrijken avond te verschaffen; daarenboven zullen diegenen, die ons met hunne geachte tegenwoordigheid in de *Loge* en in het *Parket* vereeren, het PORTRET der *Grieksche Slavin* **gratis** ontvangen. *Aanvang ten half acht ure precies.*

Prijzen als naar gewoonte.

Op alle Rangen kunnen plaatsen besproken worden tegen betaling van 10 *Cents voor elke plaats, aan den Schouwburg op den speeldag van 's morgens* 10 *tot des namiddags* 5 *ure.* **KROSSO en GRAS, Directeuren.**

*** VERGADERING van de Afdeeling Haarlem der *Nederl. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid*, Vrijdag den 10den September 1852, 's avonds 7½ ure.

*** Heden middag beviel zeer voorspoedig van een' ZOON *C. P. SPRÉE*, geliefde Echtgenoot van

VEENWOUDEN, TH. SPRÉE.

den 4den September 1852.

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *ALIDA JOHANNA FOCK*, Weduwe den Heer Mr. D. A. PORTIELJE.

AMSTERDAM, 4 September 1852.

Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van een' ZOON *LUCRETIA MARIA RUYSSENAERS, VAN DEN BROEK.*

WILLEMSTAD, 5 September 1852.

Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Heden beviel van eenen ZOON *D. G. VERKADE*, geliefde Echtgenoote van T. DUYVIS Jz.

KOOG AAN DE ZAAN, 5 September 1852.

*** ZALT-BOMMEL, 6 September 1852. Bevallen van eene *doode* DOCHTER Vrouwe *R. G. THOOFT — VAN MERLEN.*

*** Heden beviel van een welgeschapen ZOON, de Hoog Wel Gebore Vrouwe *VER HUEL* geb. *MARTENS.*

PERSIJN, onder *Wassenaar*, 6 September 1852.

*** Op den 6den September 1852, is te AMSTERDAM bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *M. A. PLOOS VAN AMSTEL* geb. *CLIFFORD.*

*** Heden beviel van eene DOCHTER, *A. TIBBOEL*, geliefde Echtgenoot van

HAARLEM, H. C. LOUWERSE.

6 September 1852. Eenige kennisgeving.

*** Op den 8sten Augustus jl., overleed te KAMPEN, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe C. H. ANNOKKÉ, Weduwe van den Wel-Ed. Heer *Samuel Mertens.*

A. S. C. MERTENS.
A. J. ROMSWINCKEL.

Deze eene kennisgave wordt om buitenlandsche Betrekkingen niet eerder geplaatst.

*** Heden overleed de jongste onzer drie Lievelingen, MARTEN HIJLKE, in den ouderdom van een jaar en eenige dagen.

MAKKUM, J. W. MAAS,
1 September 1852. D. MAAS,
TJEBBES.

*** Op den 3den September 1852, is te DOESBORGH, in den ouderdom van 31 jaren overleden, de Heer ALEXANDER WILLEM MICHIEL OVERGAAUW PENNIS. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 90 jaren, mijn geliefde Vader, zijne Excellentie de Heer WILLEM CORNELIS DE VIRIEU, gepensioneerd Luitenant Generaal, Kommandeur met de Ster der orde van de Eikenkroon, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. F. W. DE VIRIEU.

WAGENINGEN, 4 September 1852.

Strekkende deze tevens tot kennisgeving aan diegenen, welke betrekking op den overledene gevoelen.

*** Heden overleed te *Schoonhoven*, na eene ongesteldheid van weinige dagen, ons geliefd jongste KIND, circa vijf maanden oud. L. SCHUYT BEST.

HOORN, J. J. SCHUYT BEST,
4 September 1852. KUYLENBURG.

Eenige kennisgeving.

*** Heden nacht overleed, tot onze bittere smart, aan de gevolgen van een hevigen aanval van beroerte, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder MARIA CORNELIA CATHARINA VAN DEN BOSCH, Weduwe *Johan Philip Fabricius.*

UTRECHT, den 6den September 1852.

M. A. VAN KOETSVELD VAN ANKEREN.
E. J. M. VAN KOETSVELD VAN ANKEREN,
FABRICIUS.
M. C. C. FABRICIUS.
A. J. FABRICIUS.

*** Voor de vele en hartelijke bewijzen van belangstelling, in ons geleden verlies ondervonden, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

HAARLEM, J. C. W. BEEKELAAR,
9 September 1852. *uit aller naam.*

*** **OPROEPING VAN ERFGENAMEN.**

De Afkomelingen en Erven van CORNELIS CORNELISSE LOUW en BREGT TYMONS, in leven Echtelieden, overleden te Venhuizen, Prov. Noord-Holland, worden bij deze opgeroepen tot eene bijeenkomst op Dingsdag 14 September aanstaande, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *de Doelen*, te Hoorn.

*** Degene die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Heer WILLEM MAAS Cz., in leven Tabaksverkooper, gewoond hebbende te Alkmaar, achter de Waag en aldaar dezer dagen overleden, gelieve daarvan ten spoedigste, immers vóór of op den 15den dezer maand September, ten zijnen sterfhuize, opgave of betaling te doen.

*** Die genen welke iets verschuldigd zijn aan of te vorderen hebben van, de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van wijlen de Echtelieden EMANUEL GODFRIED VICHMANN en ANNA STAPEL, in leven Winkeliers te Purmerende, en aldaar overleden de eerste den 23sten Januarij 1835, en de laatste den 14den Augustus 1852, gelieven daarvan betaling of opgave te doen ten Kantore van den Notaris JOH. EIJKEN, te Purmerende, vóór of op den 25sten September 1852. Brieven *franco.*

*** Voor eene Dorpsschool wordt verlangd: Een ONDERMEESTER, van den 3den Rang, in staat des noods de Kerkedienst en Zangschool waar te nemen. Boven Kost en Inwoning is het Salaris 70 gulden. Brieven *franco*, onder Letter W., aan den Boekverkooper VOGELENSANK, te Gouda.

*** Een ONDERMEESTER, bezittende den 3den Rang, van de R. C. Godsdienst, in staat het Orgel te bespelen, en de Beginselen der Fransche Taal te helpen onderwijzen, van goede getuigschriften voorzien, wenschte verplaatst te worden, men zal meer op eene goede opleiding en behandeling dan op Salaris letten. Adres, Brieven *franco*, aan H. SCHROVEN, openbaar Onderwijzer te Oosterhuizen, gemeente Beekbergen.

*** Men verlangt met 1 Nov. voor eene School in Z.-H., (Externes en geen Avondschool) een' SECONDANT. Vereischten zijn: H. G., 2e of 3e Rang: grondige kennis der Fransche Taal en genoegzame van de Engelsche of Hoogduitsche, om ook daarin behulpzaam te kunnen zijn. Brieven *franco*, onder Letter R., bij de Heeren GEBR. BELINFANTE te 's Hage.

*** In eene der Steden van Z.-Holland, wordt met November aanstaande gevraagd: Een APOTHEKERS-BEDIENDE, tegen genot van Kost en Inwoning, benevens een Honorarium van *f* 130 - 's jaars. Adres, met *franco* Brieven, onder Letter O, bij de Boekhandelaars de GEBROEDERS HENDRIKSEN, te Rotterdam.

*** In eene drukke *Apotheek*, te 's Gravenhage, verlangt men tegen 1 November of eerder, een' EERSTEN BEDIENDE, tegen ruim Salaris. Adres, met *franco* Brieven, onder Letter M., bij de GEBROEDERS BELINFANTE, Boekhandelaars aldaar.

*** Op eene uitgebreide **Boekdrukkerij**, verlangt men een bekwamen MEESTERKNECHT. Zij die niet ten volle aan de vereischten voldoen, kunnen niet in aanmerking komen. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder overlegging der noodige bescheiden, aan de Letters M. K., Bureau der Nieuwe Rotterdamsche Courant

---

*** Een fatsoenlijk JONG MENSCH, oud 20 jaren ervaren in het Hoogduitsch en Fransch, en geschikt om daarin correspondentie te voeren, wenschte in de eene of andere betrekking, liefst in het administratieve geplaatst te worden, nadere inlichting te bekomen onder *franco* Brieven, Letter L., Postkantoor Delfzijl.

*** Voor een JONGMAN van fatsoenlijken huize, P. G., 30 jaren oud, niet onervaren in de Regtsgeleerdheid, wordt eenige bezigheid gezocht bij een Notaris, Pl. Lands Burgemeester of in eene Handels- of Fabriekzaak, te gelijk Inwoning, leiding en eene fatsoenlijke behandeling, liefst ten Platten Lande in *Friesland*, *Overijssel* of *Drenthe*. Men verzoekt opgave van voorwaarden, onder Letters A. B., bij den Heer W. EEKHOFF, Boekhandelaar te Leeuwarden, vóór den 20sten September.

*** Een fatsoenlijk JONG MENSCH, van 27 jaren P. G., ongeh., van een gezond en sterk gestel, voorzien van goede getuigschriften, zag zich gaarne geplaatst hetzij in eene Societeit, of als Bediende in een of ander Gesticht of Affaire, alwaar aan Kost en Inwoning, een klein Salaris verbonden is. Adres *franco*, Lett. G., bij den Boekh. C. P. van DOORN, te 's Gravenhage,

---

*** Wordt gevraagd, op eene Buitenplaats in Noord-Braband: Een TUINMAN, zijn vak grondig verstaande, en tevens met Paarden kunnende omgaan, van de Hervormde Godsdienst, gehuwd en zonder Kinderen, en die van een en ander goede getuigschriften kan produceren. Adres met *franco* Brieven, onder Letter O., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN en ZOON, te 's Gravenhage.

*** Een gehuwd R. C. TUINMAN, even als zijne Vrouw, die in *'t kooken* zeer ervaren is, van middelbaren leeftijd, volkomen bekwaam voor zijn vak: gedurende 20 jaren op dezelfde plaats: getuigen van goed gedrag en bekwaamheid kunnende produceren; zag zich gaarne met Februarij e. k. in dezelfde betrekking geplaatst. Inclinerende gelieve men zich te adresseren, onder Letter N., bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden.

*** Degenen, die genegen zijn, den op den 15den September 1852, openvallenden Post van VELDWACHTER, POLITIE-BEDIENDE, van de Gemeente Hasselt, te vervullen: waaraan een jaarlijksch traktement is verbonden van *f* 200: benevens vrije Woning, eenige Kleedingstukken en andere Voordeelen, moeten zich vóór den 22sten dezer maand, voorzien van de noodige bewijzen, in *persoon* of door *franco* Brieven, aanmelden, bij den Burgemeester van Hasselt, Gepasporteerde Militairen zullen bij voorkeur in aanmerking komen.

*** Eene fatsoenlijke Jufvrouw, P. G., 40 jaren oud, zag zich gaarne geplaatst als JUFVROUW VAN GEZELSCHAP, (kunnende goed en duidelijk voorlezen, of ook wel tot waarneming eener kleine Huishouding. Er zal meer op fatsoenlijke behandeling dan op groot Salaris gezien worden. *Franco* Brieven, onder Letter B., bij den Boekhandelaar G. B. VAN GOOR, te Gouda.

*** Eene JUFVROUW van fatsoenlijken Huize, P. G., zag zich gaarne geplaatst ter besturing van een klein Gezin, zelve niet geheel onbemiddeld zijnde, verlangt zij geen Salaris, maar wel eene zeer minzame behandeling. Adres *franco*, onder de Letter B., Postkantoor Amersfoort

---

*** Iemand van fatsoenlijke Familie, Pr. G., van de beste getuigschriften voorzien, 45 jaren oud, gezond en van een opgeruimd humeur, biedt zich aan als HUISHOUDSTER, tot hulp in eene Affaire, als Meid in een klein Gezin of anderzins; er zal meer op eene goede behandeling dan op Salaris worden gelet. Brieven *franco*, onder Lett. D. M., aan het Postkantoor te Willemstad.

*** *Pour une Institution à Berg op Zoom, on demande un second* SECONDANT *Protestant. Lettres affranchies au libraire D.* POUWELS, *sous l'initiale H.*

*** *Dijkgraaf en Heemraden van de* PURMER, brengen bij deze ter openbare kennis, dat de BRUG, liggende over de Purmer-Ringsloot, van den Purmer-Ringdijk, tot aan den Kloosterdijk, gelegen onder de Gemeente Monnickendam, ter oorzake van *Herstelling*, voor den overgang van *Rijtuigen*, *Paarden* en ander *Vee*, zal **gesloten** zijn, van Maandag den 13den tot en met Zaturdag den 18den September 1852.

Dijkgraaf en Heemraden voornoemd,
W. PAAUW, Dijkgraaf.
Ter ordonnantie van dezelven,
P. PEETING, Secretaris.

*** **TENTOONSTELLING TE ARNHEM.**

De COMMISSIE voor de **LOTERIJ** der aangekochte **Voorwerpen** maakt bekend, dat de Loten uiterlijk *tot en met Woensdag den 15den September* door haar zullen afgeleverd worden en bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem en zijne, in vroegere Advertentie genoemde Correspondenten verkrijgbaar zullen zijn: voorts, dat de **verloting** zal plaats hebben ten Raadhuize te Arnhem, aan te vangen op Maandag den 27sten September des voormiddags ten 11 ure.

*** V. SCHETZER en ZONEN, Bloemisten en Zaadkoopers te Haarlem, nemen de vrijheid, de aandacht van alle Bloemliefhebbers te vestigen op hunne gedetailleerde PRIJS-COURANT van *Hyacinthen*, *Tulpen*, *Narcissen*, *Renonkels*, *Anenomen* en alle andere soorten van *Bol-* en *Knolgewassen*, die het vorige jaar door hen werd uitgegeven en die ook voor dit jaar geldig blijft. Op *vrachtvrije* aanvrage zijn exemplaren daarvan *gratis* bij bovengenoemde Bloemisten verkrijgbaar en worden *franco* per post door hen verzonden.

Haarlem, 7 September 1852.

*** Een heer oud 43 jaren van de R. C. G., wenscht op een der Dorpen in de Provincie N. Braband of Gelderland, in een stil fatsoenlijk Huisgezin, eene VRIJE KAMER met KOST en HUISSELIJK VERKEER te genieten. Men adressere zich met *franco* Brieven, inhoudende den prijs en de gelegenheid, onder Letters P. C., bij den Boekverkooper J. F. C. DE GRAAUW, te Breda.

*** Met primo November aanstaande of eerder, biedt zich voor een of twee Dames de gelegenheid ter INWONING aan, bij eene Weduwe uit den fatsoenlijken stand, zonder Kinderen, met twee à drie gemeubileerde of ongemeubileerde Kamers, op het beste en vrolijkste gedeelte der Stad Haarlem, met of zonder Kost. Inclinerenden, gelieven zich met *franco* Brieven, onder de Letters L. M. K., te adresseren bij den Boekhandelaar J. GOTELING VINNIS, aldaar.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**

Eene moderne HEERENHUIZINGE, bevattende drie Beneden- en vier Bovenkamers, Keuken, Kelder, Zolder, enz., groote Tuin, Stalling en Schuur en een daarnaast gelegen klein HUISJE met twee Vertrekken, alles gelegen in het Dorp Terheyden, Prov. Noord-Brabant. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. L., Distributie-Postkantoor aldaar.

*** UIT DE HAND TE KOOP:

Op een aanzienlijk Dorp in Noord-Holland, eene reeds onheugelijke jaren en nog goed beklante TARWE- en ROGGEBROOD-BAKKERIJ, waarbij desverkiezende, het daarneven liggende LAND kan worden overgenomen. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Lett. P. P., bij GEBR. VERMANDE, Boekverkoopers te Hoorn.

*** TE HUUR OF TE KOOP, en primo Mei 1853 te aanvaarden, het LANDGOED *HULSCHER* genaamd, bestaande in een Heerenhuis, bevattende 5 Beneden en 7 Boven Kamers, Keuken, Kelder, Wagenhuis, Stal voor Paarden en Beesten, Schuur enz., benevens 4 Bunders Grond, bestaande in een groote Tuin met 60 stuks Vruchtboomen, Weilanden en 600 stuks opgaande Boomen, gelegen aan den Straatweg van Almelo naar Borne, in de nabijheid der R. C. Kerk te Zenderen. Nader informatie met *franco* Brieven, onder Let. Z., bij J. T. SOMMER, Boekh. te Almelo.

*** In de nabijheid van Utrecht tot Ede of tot Amersfoort, als ook in 't Gooiland, verlangt men te HUREN of liever te KOOPEN: Een BUITEN-VERBLIJF, geschikt zoo wel voor den *Winter* als *Zomer*, voorzien van minstens 7 à 8 Kamers, behalve Keuken en Dienstbodenkamers, Koetshuis en Stalling voor 4 à 6 Paarden. Naauwkeurige opgave om daarna in onderhandeling te treden, wordt verlangd *franco*, onder Letter T., bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers, Hartenstraat, N°. 28, te Amsterdam.

*** Om terstond te aanvaarden, wordt ter overneming aangeboden, in eene der voornaamste Steden van Noord-Holland: Eene allezins winstgevende **HANDELZAAK**, bestaande in eene *Grutters- en Kruideniers-Affaire*. Adres met *franco* Brief, onder L^r. E., bij den Effecten-Kantoor-Boekhandelaar ERVEN H. VAN VUCHT, Warmoesstraat, Amsterdam.

*** In eene der voornaamste steden van Overijssel, wordt door verandering van woonplaats te KOOP aangeboden, om tegen Mei 1853 te aanvaarden, eene in volle werking zijnde en een ruim bestaan opleverende FABRIJK met annex Woonhuis, Tuin en Pakhuis. De Kooper kan des verkiezende van nu tot Mei, bij den Eigenaar gelegenheid vinden, zich met het uitoefenen der zaak bekend te maken. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, onder Letter M., bij den Boekhandelaar A. C. P. LUGHTEN, te Kampen.

*** G. W. WESSELING, zal op Vrijdag den 10^den September 1852, des namiddags ten drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangekomene partij **RHIJNSCHE HOUTWAREN**, bestaande in eene mooije onaangebroken partij Stukhout, een mooi partijtje Dennen, Vugten en Greenen, benevens eene extra mooije partij Rhijn- en Main-Eiken Balken, Roeden, Klossen, Krommers an andere Houtwaren. Liggende als bij Notitien wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 13^den September 1852, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam in *de Witte Zwaan* op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche en Bijhavensche, Riga, Narva en Memelsche Balken, Rigasche en Memelsche Wagenschotten, Memelsche Eiken Balken, Wijburger en Noordsche Deelen, Riga Sparren, Juffers, Ellens, Eikenhout, Azijnestokken en andere **HOUTWAREN**. Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

*** G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON, zullen op Maandag den 13^den September 1852, des middags ten 12 ure, in het Lokaal in de Warmoesstraat, over de Papenbrugsteeg, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene NOORDSCHE Balken, Spieren, Ellens, Juffers, Platen en Deelen; **NIEUWE** Vuren en Greenen *Riga-*, *Hamburg-*, *Dantzig-*, *Stettin* en *Narva* Balken, Amerikaansche Planken, Dekschrooten en Wezelsche Ashouten; alsmede aanzienlijke partijen Amerikaansche en Zweedsche Pijp-, Okshoofd- en Haring-**DUIGEN** en Riga Klaphout. Volgens Notitiën te bekomen bij ALTIUS & C°.

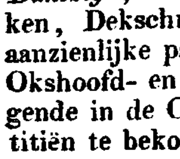

De Notaris T. J. VAN EVERDINGEN, te Tiel, zal, op Dingsdag 21 September 1852, bij inzet, in *het Hollandsche Koffijhuis* te Tiel, en op den 5^den October 1852, in het Logement *de Gouden Leeuw*, aldaar, bij finale slag verkoopen, beide 's voormiddags om 11 ure:

BINNEN DE STAD *TIEL*.

1. Een STEENEN WINDKOREN- en RUNMOLEN, met 3 paar STEENEN, staande op de Tolsche Wal *de Gasthuismolen* genaamd, met annexe RUNSCHUUR.

Te aanvaarden de Molen 15 November 1852, en de Schuur 1 Mei 1853.

2. Een nieuw gebouwd HUIS, bevattende 3 Kamers, Kelder, Kelderkamer, Keuken, Schuur en Stalling, staande nabij den Molen op de Tolsche Wal.

Te aanvaarden het Huis *van boven*, 1 Mei 1853, en *beneden* 15 November 1852.

3. N°s. 1 en 2 in Massa.

ONDER *TIEL*.

4. Een HUIS, SCHUUR, HOF, BOOMGAARD en TEELLAND en MOLEN ERF, alleraangenaamst gelegen aan den Burenschen Zandweg, even buiten de Stad Tiel, aan den Buitenmolen, bevattende het Huis 5 Kamers, Keuken en Pompen, te zamen groot 88 Roeden, 70 Ellen.

Te aanvaarden het Huis en Schuur 1 Mei 1853, en het overige 1 Maart 1853.

Tot narigt dient dat de BUITENMOLEN, door de Verkoopers wordt afgebroken en naar elders verplaatst, waardoor er te Tiel alsdan alleen de Molen N°. 1 met een STOOMKORENMOLEN zal bestaan, op eene bevolking van 6000 Zielen.

Nadere informatiën te bekomen op *franco* aanvrage bij gen. Notaris.

*** H. FRIJLINK, te *Amsterdam*, geeft heden uit en heeft alom verzonden:

WOORDENBOEK VOOR DE UITSPRAAK VAN VREEMDE EIGENNAMEN.

A. Müller's

ALLGEMEINES WÖRTERBUCH VOOR HET NEDERLANDSCH PUBLIEK BEWERKT, DOOR **H. FRIJLINK.**

vooraf gegaan van eene UITSPRAAKLEER der voornaamste EUROPESCHE TALEN, als:

NIEUW-GRIEKSCH.

(Romanische talen:)

ITALIAANSCH, SPAANSCH, PORTUGEESCH, FRANSCH.

(Germaansche talen:)

HOOGDUITSCH, DEENSCH, ZWEEDSCH, ENGELSCH.

(Slavische talen:)

RUSSISCH, ILLYRICO-SERBISCH (in *vijf* dialecten), POOLSCH, BOHEEMSCH.

(Op zichzelf staande taal, van Oostersche afkomst:)

HONGAARSCH.

In één Boekdeel compleet. — In heelen Moiré Band. — Prijs *f* 4,90.

*** JAPAN & CHINA.

De Makelaars A. B. VAN DER VIES en J. W. MIJNSSEN, te Amsterdam, brengen ter kennisse van alle belanghebbenden, dat eene groote en rijk gesorteerde partij JAPANSCHE GOEDEREN in 208 Kisten, naar alhier zijn zeilende, per het Schip *Prins Frederik der Nederlanden*, Kapitein *Huidekoper*, welke bij tijdig arrivement van gezegden Bodem, Medio November aanstaande, alhier in het openbaar zullen worden verkocht; alsmede eene partij CHINESCHE GOEDEREN, waarvan bereids 24 Kisten zijn aangevoerd, per het Schip *de Drie Vrienden*, Kapitein *Noordhoek Hegt*.

DE ZANGWIJZEN zoo der Evang.

Gezangen als der Psalmen, bij de Herv. Kerk van Nederland in gebruik, voor het Orgel en Piano-Forte, in gemakkelijk becijferden Letterbas en eenige Voorbeelden van Voorspelen. Door *I. H. HULSKEN.* Prijs ***f* 2,50.**

NAMEN van de DICHTERS der

Evang. Gezangen en de COMPONISTEN van derzelver Melodien. Prijs **30** Cent.

Beide Werkjes zijn te bekomen te Amsterdam bij BORLEFFS.

*** De Boekhandelaar H. J. VAN VLOTEN, te Alkmaar, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

EEN NIEUWEN ROMAN VAN

EMILIE FLYGARE CARLÈN,

GETITELD:

DE VOOGD.

UIT HET ZWEEDSCH VERTAALD DOOR

CLARISSE S. MEIJER.

In 3 Deelen compleet, met Vignetten...... à *f* 8,50.

Wie aangaande den inhoud en strekking van dit uitmuntende werk iets naders verlangt te weten, leze de gunstige beoordeeling, voorkomende in het Maandschrift *Nederland*, afl. 9, 1° September 1852.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN,

ziet heden bij den Boekverkooper P. D. J. QUANJER, te Zierikzee, het licht:

RAYMOND DE VIHY.

Geschiedkundige Roman uit den tijd van het Directoire.

NAAR HET FRANSCH VAN

Jûles de Saint-Félix.

In één Deel, gr. 8°., met gelithographieerd Vignet. Prijs *f* 3.

*** Door J. OOMKENS JZOON, te *Groningen*, is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

Prof. *J. A. UILKENS*, VERSPREIDE LETTERVRUCHTEN. Postf. *f* 1,80.

Dr. *T. F. UILKENS*, HANDBOEK voor den NEDERLANDSCHEN TUINBOUW.......... *f* 2,00.

— HANDBOEK voor de NEDERLANDSCHE OOFTBOOMTEELT......... *f* 1,50.

— TUINBOUWKUNDIG ZAKBOEKJE, *in maandelijksche Tuinoefeningen*, 12mo *f* 0,50.

Eene gemakkelijke Handleiding voor minkundige Bloemliefhebbers.

G. A. VENEMA, OVER HET METEN EN WEGEN VAN GRANEN, ZADEN en andere Zelfstandigheden. *Met een uitslaand Plaatje*, kl. 8vo *f* 0,75.

Dit is een onmisbaar Handboekje voor Landbouwer en Handelaar.

F. M. H. COHEN, HUISSELIJK HANDBOEKJE over de MOND- EN TANDZIEKTE, bevattende eenige wenken en middelen ter voorkoming en genezing dier ziekte. Kl. 8vo. *f* 0,50.

VOOR JONGGEHUWDEN

is onmisbaar, het door de delicate behandeling der onderwerpen zoo gunstig aangeschreven Werkje van den Berlijnschen Med. Doct.

Joseph Meijer,

Onderrigtingen aangaande de ZWANGERSCHAP, de VERLOSSING en het KRAAMBED.

In Brieven van een' Geneesheer aan eene aanzienlijke Gehuwde Vrouw. **Prijs 65 Cents.**

*** Is van de pers gekomen: **EENE BIJDRAGE TOT DE LEER DER ABSOLUTE PREDESTINATIE**, benevens *een aanhangsel, betreffende de wijze waarop men, van de zijde der wetenschap, de leer der H. Schrift, bepaaldelijk voor als nog met betrekking tot het Rijk der duisternis, thans verontgeestelijkt*, door R. VAN HETTINGA Dz. Gr. 8°., ruim 4 Vel druks, ad 25 Cents, bij **R. Klein**, te *Harlingen*; mede verkrijgbaar gesteld bij de Wed. **Locke & Zoon**, *Rotterdam*; **H. Höveker**, *Amsterdam*; **A. C. Kruseman**, *Haarlem*; **A. Kloots & Comp.**, *'s Gravenhage*; de Wed. **M. Mulder**, *Utrecht*; **N. J. Mestdagh**, *Vlissingen*; **J. F. Thieme**, *Nijmegen*; Wed. **E. J. Tjeenk Willink**, *Zwolle*; **Broese & Comp.**, *Breda*; **Gebr. Muller**, *'s Hertogenbosch*; **F. F. Borgesius**, *Groningen* en **F. Holtkamp**, *Sneek*.

*** Bij J. G. BROESE te Utrecht (*Oudegracht bij de Lijnmarkt*) is uitgegeven:

HET 2^e EN LAATSTE DEEL

HANDBOEK VOOR PLAATSELIJKE BESTUREN,

DOOR

Mr. *W. R. BOER*,

Advocaat,

EN

Jhr. *E. W. J. SIX TOT OTERLEEK*,

Ambtenaar bij het Ministerie van Binnenl. Zaken.

***f* 3,20.**

Prijs der 2 Deelen ***f* 7,40.**

De hoofden der Plaatselijke Besturen, Leden der Gemeente-Raden, en ieder die tot de Gemeentelijke huishouding in betrekking staat, zullen hierin eene volledige Handleiding vinden tot de behandeling der vele zaken, waartoe zij volgens onze Staatswetten geroepen worden.

*** P. A. DE JONG te Arnhem, heeft uitgegeven: **EENE GROOTE KUNSTPLAAT**, voorstellende een gezigt in het Gebouw der Nationale Tentoonstelling van Nationale Nijverheid te Arnhem, opgedragen aan den Hoog Wel Geboren Heer M^r. J. J. A. A. Baron VAN PALLANDT, Burgemeester der Stad Arnhem, Voorzitter der Commissie.

Deze herinneringsplaat is geteekend door den Heer J. H. HEIJMANS Kunstschilder te Arnhem en op Steen gebragt door de Heeren DESGUERROIS & COMP te Amsterdam, om de Plaat is eene allegorische rand, waarin vermeld zijn de Namen en Woonplaatsen der Leden der Commissie en der Inzenders.

De prijs der Plaat is . . . . *f* 1,—

Op chinées Papier . . . . *f* 1,50

Dezelve wordt niet in commissie verzonden.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, geeft uit:

DE KANSEL.

VERZAMELING

VAN

BELANGRIJKE ONDERWERPEN.

Met eenige voorkeur voor de Gemeente te behandelen.

Vooral ten dienste van jeugdige Broeders in de Heilige bediening.

Gr. 8°. (Eerste Gedeelte) . . . . *f* —,90.

*** W. A. MAKKES, te Purmerende, heeft bij alle soliede Boekhandelaren de Inteekening opengesteld op een Werkje, getiteld:

EPISODEN UIT HET LEVEN VAN

FILIP VAN MONTMORENCY, GRAAF VAN HOORNE ENZ.

DOOR

J. H. CARPENTIER ALTING.

Uitgegeven geheel ten voordeele van het Fonds tot Opbouw eener Protestantsche Kerk te Weert, in **Limburg.**

Schrijver en Uitgever gaarne ook een steen willende bijbrengen tot Opbouw eener Kerk te Weert, noodigen bij deze hunne liefdadige Landgenooten uit, door Inteekening of het geven van milde Bijdragen, blijken te geven van hunne hooge ingenomenheid en belangstelling in deze belangrijke zaak.

Het Werkje zal in Postformaat worden gedrukt, circa 3 vellen groot zijn en den Inteekenaren in een net gedrukt Omslag worden afgeleverd. Prijs 50 Cents.

*** Alom staat de inteekening open op:

FREDERIK WELDER,

of de invloed en de gevolgen van de teleurstellingen en rampen van dit leven op ons Hart en Wandel.

Een Zedekundig Verhaal uit den tegenwoordigen tijd.

Prijs per Exemplaar *f* 1,60,

en op best Papier " 2,— of meer.

De geheele opbrengst dezer uitgave zal, na aftrek der onkosten strekken als bijdrage, tot daarstelling van het Fonds, benoodigd voor den opbouw eener Protestantsche Kerk te Weert.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.